

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

ตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจในการปรับปรุงบัญชีเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด

สำหรับมาตรการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดทำบัญชีให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของกิจการเป็นไปตามพระราชบัญญัติ ยกเว้นเบี้ยปรับ เงินเพิ่มภาษีอากร และความรับผิดทางอาญา เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จะได้รับยกเว้นเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (๑) มีรายได้ทางภาษีไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท ตามหลักเกณฑ์ที่บัญชีตีไว้ตามมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร (ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายซึ่งมีกำหนดครบ ๑๒ เดือน โดยวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดก่อนหรือในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑) (๒) ได้มีการยื่นรายการภาษีเงินได้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ตาม (๑) ไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (๓) ไม่เป็นผู้ ออกใบกำกับภาษีหรือผู้ใช้ใบกำกับภาษีที่กรมสรรพากรได้ร้องขอต่อพนักงานสอบสวนว่าได้มีการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับใบกำกับ ภาษีตามประมวลกฎหมายอาญาไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยผู้ประกอบการสามารถลงทะเบียนเพื่อจะได้รับยกเว้นเบี้ย ปรับและเงินเพิ่ม ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ และต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีอากร หรือยื่นขอเสียภาษีอากรเป็นตัวเงิน พร้อมทั้งชำระภาษีอากรที่ยังไม่ได้ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนทั้งจำนวน ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ อย่างไรก็ตามบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลที่ได้รับการยกเว้นเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี สำหรับภาษีอากรทุกประเภทตามหลักเกณฑ์ที่บัญชีตีไว้ ในประมวลรัษฎากรผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครบถ้วน ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งจะช่วยให้กิจการทำบัญชีถูกต้องตามมาตรฐานรายงานทางการเงินและสอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของกิจการ สำหรับการบันทึกบัญชีของ กิจการที่ไม่ถูกต้องในอดีตจะมีวิธีแก้ไข หรือปรับปรุงให้ถูกต้อง กรมสรรพากร สภาวิชาชีพบัญชีฯ และ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงได้จัดทำ ตัวอย่างการปรับปรุงรายการและเปิดเผยรายการในงบการเงินเพื่อประกอบความเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้กิจการนำไปปรับใช้ในการปรับปรุง บัญชี และงบการเงินของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ทั้งนี้ เป็นเพียงการยกตัวอย่างกรณีที่เกิดขึ้นบ่อยเพื่อประกอบความเข้าใจ เท่านั้น และมีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุน แต่อาจไม่ครอบคลุมสถานการณ์ทั้งหมด

การปรับปรุงรายการในงบการเงินเกิดจากรายการค่าที่ไม่เคยมีการลงบัญชีมาก่อนในอดีต และต้องการปรับปรุงรายการนั้น กลับมาอยู่ที่บัญชีเพียงชุดเดียว ในทางบัญชีถือเป็นการปรับปรุงข้อผิดพลาดซึ่งมีกำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๘ (ฉบับที่มีผล บังคับใช้ในงวดนั้นๆ) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสีย สาธารณะ หรือกรณีเป็นกิจการไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่ถือปฏิบัติตาม บทที่ ๕ ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) โดยมาตรฐานทั้งสองฉบับกำหนดให้กิจการต้อง **ปรับย้อนหลัง (Retrospective Restatement)** งบการเงินงวดก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบสำหรับข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญในงวดก่อน

ดังนั้น หากเป็นรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นในงวดก่อนและไม่เคยรับรู้ไว้ในงบการเงิน (งบการเงินในอดีตจนถึงปัจจุบัน) กิจการต้องพิจารณาและตรวจสอบเนื้อหาและหลักฐานประกอบของรายการทางบัญชีก่อนว่าเป็นรายการที่กระทบต่อบัญชีใด และงวดบัญชีใด ซึ่งหากกิจการสืบทราบข้อเท็จจริงแล้วว่าเป็นรายการทางบัญชีของงวดก่อน กิจการจึงปรับปรุงงบการเงินงวดก่อน ย้อนหลัง โดยปรับปรุงยอดคงเหลือยกมาต้นงวดของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของในงวดก่อน (ซึ่งโดยทั่วไป กิจการจะ ปรับปรุงรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับข้อผิดพลาดนั้น โดยหากเป็นรายการทางบัญชีที่กระทบต่อกำไรหรือขาดทุนงวดก่อน มักจะ กระทบบัญชีกำไรสะสมของงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ ในกรณีที่มีหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี) นอกจากนี้กิจการต้องเปิดเผยผลกระทบจากการปรับปรุงงบการเงินงวดก่อนย้อนหลังในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามมาตรฐาน การบัญชี ฉบับที่ ๘ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้น ๆ) สำหรับกิจการ PAEs หรือ TFRS for NPAEs บทที่ ๕ สำหรับกิจการ NPAEs

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

อีกทั้งมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้นๆ) ย่อหน้าที่ ๔๐ก ระบุให้กิจการต้องนำเสนองบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อนเพิ่มเติม ถ้ากิจการมีการปรับงบการเงินย้อนหลังที่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อข้อมูลในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน ทั้งนี้ TFRS for NPAEs ไม่ได้มีข้อกำหนดในเรื่องดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติหากกิจการไม่สามารถระบุได้ว่าจำนวนเงินที่ต้องปรับปรุงย้อนหลังเป็นเท่าใดของแต่ละงวดที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ กิจการต้องปรับปรุงยอดยกมาต้นงวดของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับงวดบัญชีแรกสุดที่สามารถปฏิบัติได้ (ซึ่งอาจเป็นงวดบัญชีปัจจุบัน) หรือหากไม่สามารถระบุผลกระทบสะสม ณ ต้นงวดปัจจุบัน กิจการต้องปรับปรุงข้อมูลที่นำเสนอเป็นข้อมูลเปรียบเทียบด้วยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป (Prospective Adjustment) นอกจากนี้หากในทางปฏิบัติ กิจการไม่สามารถปรับงบการเงินย้อนหลังได้ กิจการต้องเปิดเผยสถานการณ์ที่นำไปสู่การเกิดขึ้นของเงื่อนไขดังกล่าวและรายละเอียดว่ากิจการแก้ไขข้อผิดพลาดเมื่อใดและอย่างไร

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
การแสดงรายการไม่ครบถ้วนหรือแสดงรายการขัดต่อข้อเท็จจริง – ด้านสินทรัพย์			
๑. เงินสด	<p><u>๑.๑ เงินสดในบัญชีมีมากกว่าข้อเท็จจริง</u></p> <p>เงินสดในบัญชีแสดงไว้สูงกว่าเงินสดที่มีอยู่จริง เนื่องจากสถานการณ์ดังต่อไปนี้</p> <p>ก) ผู้ถือหุ้นยืมเงินของกิจการไปใช้ในกิจการส่วนตัว แต่ไม่ได้ลงบัญชีเงินให้กู้ยืมและยังมิได้นำเงินสดมาคืน หรือ</p> <p>ข) ทุนจดทะเบียนของกิจการไม่เท่ากับเงินที่ได้รับชำระค่าหุ้นจริง</p>	<p>กิจการต้องดำเนินการสืบทราบข้อเท็จจริงก่อนว่าผู้ถือหุ้นนำเงินสดไปใช้จริงและเงินสดที่เหลืออยู่ในกิจการน้อยกว่าในบัญชีจริง หรือเกิดขึ้นจากกรณีใด เช่น ผู้ถือหุ้นยืมเงินของกิจการไปจริง ซึ่งหากผู้ถือหุ้นมิได้นำเงินมาคืนกิจการ ให้ปฏิบัติดังนี้</p> <p>ก) บันทึกลูกหนี้เงินยืมกรรมการ ตามข้อเท็จจริง และมีหลักฐานการให้กู้ยืมที่ชัดเจน เดบิต ลูกหนี้เงินยืมกรรมการ (จัดประเภทเป็นสินทรัพย์)</p> <p>เครดิต เงินสด (มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่าเงินสดที่อยู่จริงต่ำกว่าเงินสดในบัญชี) (ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นการให้ยืมเงินเกิดขึ้นตั้งแต่งวดก่อน)</p> <p>- หากมีการคิดดอกเบี้ย และกิจการมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะได้รับเงินจากดอกเบี้ยรับ ต้องบันทึกตามนโยบายการรับรู้ดอกเบี้ยของกิจการ แต่ทั้งนี้ไม่ใช่การรับรู้ดอกเบี้ยรับตามประมวลรัษฎากร ดังนี้</p> <p><u>การปรับปรุงในงวดบัญชีก่อน (หากมีการกู้ยืมเงินตั้งแต่งวดก่อน)</u></p> <p>เดบิต ดอกเบี้ยค้างรับ (ต้นงวด) (ในกรณียังไม่ได้รับเงิน)</p> <p>เครดิต กำไรสะสม (ดอกเบี้ยรับงวดก่อน)</p> <p><u>การปรับปรุงในงวดปัจจุบัน</u></p> <p>เดบิต ดอกเบี้ยค้างรับ (ในกรณียังไม่ได้รับเงิน) / เงินฝากธนาคาร (ในกรณีได้รับเงินแล้ว)</p> <p>เครดิต รายได้ดอกเบี้ย (ดอกเบี้ยรับงวดปัจจุบัน)</p> <p>หรือ</p> <p>ข) แจ้งจดทะเบียนลดทุนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ถูกต้อง (กรณีที่ทุนจดทะเบียนตามที่จดทะเบียนไว้มีมากกว่าข้อเท็จจริง)</p>	<p>- หากรายการที่พบข้อผิดพลาดเป็นรายการ ณ วันต้นงวด กิจการต้องปรับปรุงยอดคงเหลือ ณ วันต้นงวดให้ถูกต้องแม้ว่ารายการดังกล่าวจะไม่กระทบบัญชีกำไรสะสม ก็ตาม</p> <p>- การรับรู้ดอกเบี้ยในทางบัญชีให้อ้างอิงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๘ การรับรู้รายได้ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้น ๆ) หรือมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) บทที่ ๑๘</p>
	<p><u>๑.๒ เงินสดแสดงไว้ในบัญชีต่ำกว่าความเป็นจริง</u></p>	<p>กิจการต้องติดตามหาว่ารายได้ดังกล่าวเกิดขึ้นในอดีต (ก่อนงวดปัจจุบัน) หรือ เป็นผลต่างที่เกิดขึ้นในปีปัจจุบัน</p> <p><u>การปรับปรุงในงวดบัญชีก่อน (กรณีทราบว่าเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นในอดีต)</u></p>	<p>- อาจต้องรับรู้ลูกหนี้การค้าเพิ่มเติมหากมีรายได้ที่ยังมิได้รับรู้มากกว่าเงินสดที่เกินบัญชี</p>

^๑ เป็นวิธีการบันทึกหรือปรับปรุงรายการตามข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานที่เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเดิมได้บันทึกรายการไว้ไม่ถูกต้อง หากรายการบัญชีใดมีภาษีที่เกี่ยวข้อง (อาทิ ภาษีขาย ภาษีหัก ณ ที่จ่าย) ให้บันทึกรายการตามระเบียบที่ได้นำส่งต่อกรมสรรพากร ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
	เนื่องจากสถานการณ์ไม่บันทึกรายการรายได้ตามข้อเท็จจริง และมีหลักฐานชัดเจนว่ามีรายได้จริง	<p>เดบิต เงินสด (ต้นงวด) (มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่าเงินสดที่มีอยู่จริงสูงกว่าเงินสดในบัญชี)</p> <p>เครดิต กำไรสะสม (ส่วนของรายได้ที่เกิดขึ้นในอดีต)</p> <p><u>การปรับปรุงในงวดปัจจุบัน (กรณีทราบว่าเป็นรายได้ในปีปัจจุบัน)</u></p> <p>เดบิต เงินสด (มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่าเงินสดที่อยู่จริงสูงกว่าเงินสดในบัญชี)</p> <p>เครดิต รายได้จากการขาย/บริการ (ส่วนของผลต่างที่เกิดขึ้นในปีปัจจุบัน)</p>	- พร้อมกันนี้ต้องรับรู้ภาษีที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ภาษีขาย เป็นต้น
๒. เงินฝากธนาคาร	บัญชีเงินฝากธนาคารในบัญชีต่ำกว่าข้อเท็จจริง เนื่องจากสาเหตุ เช่น บันทึกรายได้หรือรายจ่ายผ่านบัญชีเงินสดเท่านั้น โดยไม่รับรู้รายการผ่านบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือมีรายการบัญชีเงินฝากธนาคารที่ไม่ได้รับรู้ในบัญชี	<p>- กิจการต้องตั้งบัญชีรายการเงินฝากธนาคาร ณ วันต้นงวด ตามข้อเท็จจริง และบันทึกรับรู้รายการเงินที่ได้รับและเงินที่จ่ายในบัญชีให้ถูกต้องตามเอกสาร</p> <p><u>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด</u></p> <p>เดบิต ธนาคาร (ต้นงวด) (มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่าเงินธนาคารที่มีอยู่จริงสูงกว่าเงินสดในบัญชี)</p> <p>เครดิต กำไรสะสม</p> <p><u>การปรับปรุงสำหรับปีปัจจุบัน</u></p> <p>เดบิต ธนาคาร (มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่าเงินธนาคารที่มีอยู่จริงสูงกว่าเงินสดในบัญชี)</p> <p>เครดิต รายได้อื่น</p>	
๓. ลูกหนี้การค้า	<p>๓.๑ ลูกหนี้การค้าในบัญชีแสดงไว้สูงเกินกว่าความเป็นจริง เนื่องจากสาเหตุ</p> <p>(๑) ไม่ตัดรายการหนี้สูญหรือตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามข้อเท็จจริง</p>	<p>กิจการต้องบันทึกรายการหนี้สงสัยจะสูญหรือหนี้สูญโดยต้องประเมินว่ามีเหตุการณ์หรือข้อบ่งชี้ที่ทำให้เชื่อว่าไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้เกิดขึ้นในงวดใด</p> <p><u>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด (หากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ในอดีต) ซึ่งวิธีการบันทึกลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้ มี ๒ วิธี คือ</u></p> <p>ก) วิธีตัดจำหน่ายโดยตรง</p> <p>เดบิต กำไรสะสม (กรณีเป็นเหตุการณ์ในอดีต โดยมีหลักฐานข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระได้ตั้งแต่ในอดีต แต่ไม่ได้รับรู้หนี้สูญ)</p> <p>เครดิต ลูกหนี้การค้า (ต้นงวด)</p> <p>หรือ</p> <p>ข) วิธีตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</p> <p>เดบิต กำไรสะสม (กรณีเป็นเหตุการณ์ในอดีต โดยมีหลักฐานข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระได้ตั้งแต่ในอดีต แต่ไม่ได้รับรู้หนี้สงสัยจะสูญ)</p>	- การบันทึกบัญชีอ้างอิงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ ๑๐๑ ย่อหน้าที่ ๖ หรือ TFRS for NPAEs บทที่ ๗ ซึ่งไม่ใช่วิธีการตัดหนี้สูญตามมาตรา ๖๕ ทวิ (๙) ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘๖

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		<p>เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ต้นงวด) (ปรับมูลค่าลูกหนี้)</p> <p>การปรับปรุงในงวดปัจจุบัน (หากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีหลักฐานข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระได้) ซึ่งวิธีการบันทึกลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้ มี ๒ วิธี คือ</p> <p>ก) วิธีตัดจำหน่ายโดยตรง</p> <p>เดบิต หนี้สูญ (เป็นค่าใช้จ่ายในงวดกรณีเป็นเหตุการณ์ในปัจจุบัน โดยมีหลักฐานข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระได้)</p> <p>เครดิต ลูกหนี้การค้า</p> <p>หรือ</p> <p>ข) วิธีตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</p> <p>เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ (เป็นค่าใช้จ่ายในงวดกรณีเป็นเหตุการณ์ในปัจจุบัน โดยมีหลักฐานข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระได้)</p> <p>เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ปรับมูลค่าลูกหนี้)</p>	
	<p>(๒) ไม่ตัดรายการลูกหนี้การค้าออกจากบัญชีให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง (ได้รับชำระหนี้แล้ว แต่มิได้ลงรายการให้ถูกต้อง)</p>	<p>- ปรับปรุงรายการลูกหนี้การค้าตามข้อเท็จจริง</p> <p>เดบิต ธนาคาร (มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่าลูกหนี้รับชำระหนี้แล้ว)</p> <p>เครดิต ลูกหนี้การค้า</p> <p>(ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นการรับชำระตั้งแต่วงศ์ก่อน)</p> <p>- หรือ กิจการได้รับชำระหนี้แล้ว แต่กรรมการยืมเงินไปใช้ส่วนตัว</p> <p>เดบิต ลูกหนี้เงินยืมกรรมการ (มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่ากรรมการยืมเงินไป)</p> <p>เครดิต ลูกหนี้การค้า</p>	<p>- ให้พิจารณาว่า ณ วันที่ได้รับชำระเงินจากลูกหนี้การค้ารับรู้เช่นไร และปรับปรุงให้ถูกต้องตามควร กรณีรับรู้เป็นลูกหนี้เงินยืมกรรมการ กิจการควรจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน หรือหนังสือสัญญารับสภาพหนี้ประกอบ</p>
	<p>๓.๒ ลูกหนี้การค้าในบัญชีแสดงไว้ต่ำกว่าข้อเท็จจริง เนื่องจากสาเหตุ เช่น รับรู้รายได้ขายเชื่อเหมือนหนึ่งเป็นการขายสด หรือไม่มีการบันทึกบัญชีรายได้ในอดีตและไม่มีการบันทึกลูกหนี้การค้าที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- ตั้งบัญชีลูกหนี้การค้าตามข้อเท็จจริง หรือตามหลักฐานที่มีอยู่จริง</p> <p>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด</p> <p>เดบิต ลูกหนี้การค้า (ต้นงวด)</p> <p>เครดิต กำไรสะสม</p> <p>การปรับปรุงสำหรับปีปัจจุบัน</p> <p>เดบิต ลูกหนี้การค้า</p> <p>เครดิต รายได้จากการขาย/บริการ</p> <p>- กรณีกิจการรับรู้รายได้จากการขายเชื่อ เป็นขายเงินสดจะปรับปรุงโดย</p>	

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		เดบิต ลูกหนี้การค้า เครดิต เงินสด (ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นรายการขายตั้งแต่งวดก่อน)	
๔. สินค้าคงเหลือ	๔.๑ <u>สินค้าคงเหลือในบัญชีแสดงไว้สูงกว่าความเป็นจริง(สินค้าขาดจากรายงาน)</u> (๑) ไม่รับรู้รายได้ตามข้อเท็จจริง และ/หรือ (๒) บันทึกรายได้แต่มีได้บันทึกต้นทุนขายทันที (กรณีวิธีบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่อง - Perpetual Inventory Method) หรือ (๓) การบันทึกสินค้าคงเหลือปลายงวดตามวิธีบันทึกบัญชีแบบสิ้นงวด - Periodic Inventory Method มิได้เป็นไปตามข้อเท็จจริง (๔) สินค้าสูญหาย	ให้ปรับปรุงตามสินค้าคงเหลือที่มีอยู่จริงตามที่ตรวจนับได้ หรือตามระบบสินค้าคงเหลือของแผนกคลังสินค้า และกิจการต้องตรวจสอบว่ามีเอกสารการขายที่ไม่ได้ลงบัญชีในอดีตหรือไม่ การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าผลต่างในปัจจุบันเกิดขึ้นจากรายการในอดีต) ๑) บันทึกการรายการรายได้ให้ครบถ้วน โดยปรับปรุงเข้ากำไรสะสม เดบิต หนาคาร (ในกรณีได้รับชำระเงินและมีหลักฐานการรับเงิน)/ลูกหนี้การค้า (ในกรณียังไม่ได้รับชำระเงิน)/ลูกหนี้เงินยืมกรรมการ (ในกรณีกรรมการนำเงินที่รับชำระไปใช้) เครดิต กำไรสะสม ๒) บันทึกตัดรายการสินค้าคงเหลือให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง วิธีบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method) เดบิต กำไรสะสม เครดิต สินค้าคงเหลือ วิธีบันทึกบัญชีแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method) เดบิต กำไรสะสม เครดิต สินค้าคงเหลือ (ต้นงวด) และปรับปรุงรายการเกี่ยวเนื่องในปีปัจจุบัน ดังนี้ เดบิต สินค้าคงเหลือ (ต้นงวด) เครดิต ต้นทุนขาย/กำไรขาดทุน (ตามชื่อบัญชีของแต่ละกิจการ) และปรับปรุงมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวดใหม่อีกครั้งด้วยยอดที่ถูกต้องจากการตรวจนับ	- การรับรู้สินค้าคงเหลือให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้นๆ) เรื่อง สินค้าคงเหลือ หรือ TFRS for NPAsE บพที่ ๘ - หนังสือตอบข้อหารือที่ กค ๐๗๐๖/พ./๒๕๖๖ ลว. ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๗ กรณีบริษัทฯ ตรวจนับสินค้าคงเหลือแล้วปรากฏว่า สินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องถือว่าสินค้าที่ขาดไปนั้นได้ขายไปแล้วตามมาตรา ๗๗/๑(๘)(จ) บริษัทฯ จึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๗๗/๒(๑) - คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. ๕๘/๒๕๓๘ - หนังสือตอบข้อหารือที่ กค ๐๗๐๖/๓๔๑๕๓ ลว.๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ๑. กรณีสินค้าของบริษัทฯ สูญหายและบริษัทฯ มีหลักฐานแจ้งชัดว่า สินค้าดังกล่าวถูกโจรกรรม ถือเป็นผลเสียหายเนื่องจากการประกอบกิจการ หากผลเสียหายดังกล่าวไม่มีประกันหรือสัญญาคุ้มครองใด ๆ บริษัทฯ มีสิทธินำมูลค่าต้นทุนของ

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		<p>การปรับปรุงสำหรับปีปัจจุบัน (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าผลต่างของสินค้า ณ ปลายงวดปัจจุบันเกิดขึ้นจากรายการในปีปัจจุบันหรือไม่สามารถสืบทราบว่าเป็นผลต่างที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปีใด)</p> <p>๑) บันทึกรายการรายได้ให้ครบถ้วน เดบิต ธนาคาร (ในกรณีได้รับชำระเงินและมีหลักฐานการรับเงิน)/ลูกหนี้การค้า (ในกรณียังไม่ได้รับชำระเงิน)/ลูกหนี้เงินยืมกรรมการ (ในกรณีกรรมการนำเงินที่รับชำระไปใช้) เครดิต รายได้จากการขาย</p> <p>๒) บันทึกรายการสินค้าคงเหลือให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง <i>วิธีบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)</i> เดบิต ต้นทุนขาย/ขาดทุนจากสินค้าสูญหาย เครดิต สินค้าคงเหลือ</p> <p><i>วิธีบันทึกบัญชีแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)</i> ปรับปรุงมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวดใหม่อีกครั้งด้วยยอดที่ถูกต้องจากการตรวจนับ</p>	<p>สินค้าทั้งจำนวนไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้</p> <p>๒. สินค้าที่ถูกโจรกรรมเข้าลักษณะเป็นสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ถือเป็นรายจ่ายสินค้า บริษัทฯ มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับภาษีซื้ออันเกิดจากสินค้าที่ถูกโจรกรรม ไปนั้นเข้าลักษณะเป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ บริษัทฯ มีสิทธินำมาหักออกจากภาษีขายในการคำนวณ ภาษีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>- ตักรายการที่ขาดออกจากรายงานสินค้าคงเหลือและวัตถุดิบ</p>
	<p><u>๔.๒ สินค้าคงเหลือในบัญชีแสดงไว้ต่ำกว่าความเป็นจริง</u> <u>(สินค้าเกินจากรายงาน)</u></p> <p>(๑) ไม่บันทึกรายการซื้อสินค้าตามข้อเท็จจริง</p> <p>(๒) สินค้าเกินเนื่องจากการนับสต็อกสินค้า</p>	<p>ให้ปรับปรุงตามสินค้าคงเหลือที่มีอยู่จริงตามที่ตรวจนับได้ หรือตามระบบสินค้าคงเหลือของแผนกคลังสินค้า และกิจการต้องตรวจสอบว่ามีเอกสารการซื้อที่ไม่ได้ลงบัญชีหรือไม่</p> <p>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าผลต่างในปัจจุบันเกิดขึ้นจากรายการในอดีต) โดยต้องปรับปรุงเข้ารายการกำไรสะสม และปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด ดังนี้</p> <p><i>วิธีบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)</i> เดบิต สินค้าคงเหลือ ภาษีซื้อต้องห้าม เครดิต เจ้าหนี้การค้า (กรณียังไม่บันทึกซื้อและยังมีภาระที่ต้องจ่ายชำระเจ้าหนี้)/เจ้าหนี้กรรมการ (กรณีกรรมการจ่ายแทนกิจการ) หรือ กำไรสะสม (กรณีนับสต็อกสินค้าแล้วพบสินค้าเกินในปีก่อนแต่ไม่ได้ปรับปรุง) หรือ ธนาคาร (กรณีจ่ายชำระแล้วและมีหลักฐานการจ่ายชำระเงิน)</p> <p><i>วิธีบันทึกบัญชีแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)</i></p>	<p>- มาตรา ๙๐(๑๔) ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสินค้าเกินจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท</p> <p>- เพิ่มรายการที่เกินเข้าไปในรายงานสินค้าคงเหลือและวัตถุดิบ</p>

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		<p>เดบิต กำไรสะสม ภาษีซื้อต้องห้าม เครดิต เจ้าหนี้การค้า (กรณียังไม่บันทึกซื้อและยังมีภาระที่ต้องจ่ายชำระเจ้าหนี้)/ เจ้าหนี้กรรมการ (กรณีกรรมการจ่ายแทนกิจการ) หรือ กำไรสะสม (กรณีนับสต็อกสินค้าแล้ว พบสินค้าเกินในปีก่อนแต่ไม่ได้ปรับปรุง) หรือ ธนาคาร (กรณีจ่ายชำระแล้วและมีหลักฐานการ จ่ายชำระเงิน) และปรับปรุงรายการเกี่ยวเนื่องในปีปัจจุบัน ดังนี้</p> <p>เดบิต กำไรขาดทุน/ต้นทุนขาย (ตามวิธีการลงบัญชีของแต่ละกิจการ) เครดิต สินค้าคงเหลือ (ต้นงวด) และปรับปรุงมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวดใหม่อีกครั้งด้วยยอดที่ถูกต้องจากการตรวจ นับ</p> <p>การปรับปรุงสำหรับปีปัจจุบัน(กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าผลต่างของสินค้า ณ ปลาย งวดปัจจุบันเกิดขึ้นจากรายการในปีปัจจุบัน หรือไม่สามารถสืบทราบว่าเป็นผลต่างที่ เกิดขึ้นตั้งแต่ปีใด)ให้บันทึกรายการให้ถูกต้องและปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวดตาม ข้อเท็จจริง</p> <p>วิธีบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method)</p> <p>เดบิต สินค้าคงเหลือ ภาษีซื้อ(ต้องห้าม) เครดิต เจ้าหนี้การค้า (กรณียังไม่บันทึกซื้อและยังมีภาระที่ต้องจ่ายชำระเจ้าหนี้)/ เจ้าหนี้กรรมการ (กรณีกรรมการจ่ายแทนกิจการ) หรือ ธนาคาร (กรณีจ่ายชำระแล้วและมี หลักฐานการจ่ายชำระเงิน) หรือ ต้นทุนขาย (กรณีนับสต็อกสินค้าแล้วพบสินค้าเกิน)</p> <p>วิธีบันทึกบัญชีแบบสิ้นงวด (Periodic Inventory Method)</p> <p>เดบิต ซื้อสินค้า ภาษีซื้อ(ต้องห้าม) เครดิต เจ้าหนี้การค้า (กรณียังไม่บันทึกซื้อและยังมีภาระที่ต้องจ่ายชำระเจ้าหนี้)/ เจ้าหนี้กรรมการ (กรณีกรรมการจ่ายแทนกิจการ) หรือ ธนาคาร (กรณีจ่ายชำระแล้วและมี</p>	

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		หลักฐานการจ่ายชำระเงิน) หรือ ต้นทุนขาย (กรณีนับสต็อกสินค้าแล้วพบสินค้าเกิน)และปรับปรุงมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวดใหม่อีกครั้งด้วยยอดที่ถูกต้องจากการตรวจนับ	
๕. ลูกหนี้เงินยืมกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วน	๕.๑ ลูกหนี้เงินยืมกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบัญชีแสดงไว้สูงกว่าความเป็นจริง (๑) กิจการต้องพิสูจน์ว่ากิจการมีลูกหนี้กรรมการอยู่จริง และสามารถได้รับชำระจากลูกหนี้หรือไม่ ทั้งนี้รายการปรับปรุงดังกล่าว ไม่ครอบคลุมสถานการณ์ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่เกิดจากการจ่ายเงินปันผลหรือเงินเดือนให้แก่ผู้ถือหุ้น แต่ไม่ได้บันทึกเงินปันผลหรือเงินเดือน	กิจการต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่ากิจการยังคงมีสิทธิเรียกร้องในการรับชำระจากลูกหนี้ โดยต้องมีหลักฐานว่าสามารถเรียกชำระลูกหนี้ได้ กิจการต้องรับรู้ลูกหนี้เงินกู้ยืมเท่าที่มีการทำสัญญาการกู้ยืมเงินกันจริง และกรรมการมีความสามารถนำเงินมาคืนให้แก่กิจการ สำหรับเงินให้กู้ยืมส่วนที่เหลือให้ติดตามหาสาเหตุว่าเกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด และเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด และติดตามจนถึงที่สุดแล้วว่าลูกหนี้จะมีการจ่ายชำระให้กิจการหรือไม่ หากกิจการไม่ได้รับชำระจากลูกหนี้ในปีปัจจุบัน กิจการต้องพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือตัดจำหน่ายลูกหนี้ในปีปัจจุบัน ซึ่งในสถานการณ์ที่ยากยิ่งจะเกิดขึ้นว่ากิจการจะไม่สามารถรับชำระเงินจากลูกหนี้กรรมการ เดบิต หนี้สูญ หรือ หนี้สงสัยจะสูญ เครดิต ลูกหนี้เงินยืมกรรมการ หรือ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	
	(๒) ไม่ได้ตัดรายการลูกหนี้เงินยืมกรรมการหรือ ผู้เป็นหุ้นส่วนออกจากบัญชีให้ถูกต้อง หรือ	ให้กิจการบันทึกแก้ไขการตัดรายการลูกหนี้เงินยืมกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนออกจากบัญชีตามข้อเท็จจริงตามแต่ละงวดปีที่เหตุการณ์เกิดขึ้น เดบิต เงินฝากธนาคาร (มีหลักฐานการรับชำระเงิน) /บัญชีอื่นหากชำระด้วยสินทรัพย์อื่น (มีหลักฐานการรับชำระด้วยสินทรัพย์อื่น) เครดิต ลูกหนี้เงินยืมกรรมการ (ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นรายการจ่ายชำระตั้งแต่วงวดก่อน)	
	๕.๒ ลูกหนี้เงินยืมกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนแสดงไว้ในบัญชีต่ำกว่าความเป็นจริง ไม่บันทึกลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วน	กิจการต้องรับรู้ลูกหนี้เงินกู้ยืมด้วยจำนวนเท่าที่มีการทำสัญญาการกู้ยืมเงินกันจริง เดบิต ลูกหนี้เงินยืมกรรมการ เครดิต เงินฝากธนาคาร (มีหลักฐานการจ่ายเงินให้แก่กรรมการ) (ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นรายการจ่ายชำระตั้งแต่วงวดก่อน)	

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
<p>๖. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น ที่ดินอาคารและอุปกรณ์สินทรัพย์ไม่มีตัวตนหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เป็นต้น</p>	<p>๖.๑ <u>สินทรัพย์แสดงไว้ในบัญชีสูงเกินกว่าความเป็นจริง</u></p> <p>๑) สินทรัพย์ที่ไม่มีสภาพตามความเป็นจริงหรือมิได้มีการตัดรายการออกจากบัญชี หรือมีจำนวนมากกว่าความเป็นจริง</p> <p>๒) บันทึกรวมมูลค่าสินทรัพย์สูงเกินข้อเท็จจริง</p>	<p>กิจการต้องดำเนินการสืบหาเอกสารหลักฐานกรรมสิทธิ์และมูลค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ดังกล่าวให้ถูกต้อง และให้กิจการบันทึกแก้ไขบัญชีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตามข้อเท็จจริง กรรมสิทธิ์ความมีอยู่จริง ทะเบียนทรัพย์สินที่ถูกต้อง และประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่จะได้รับจากสินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างแท้จริง</p> <p><u>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด</u> (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าสินทรัพย์มีได้มีอยู่จริง มีการขาย หรือไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงตั้งแต่ในอดีต) เงินฝากธนาคาร (กรณีมีการขายและหลักฐานการรับชำระเงิน)/ลูกหนี้อื่น (กรณีมีการขายแต่ยังมีได้ลงรายการ) หรือ กำไรสะสม (กรณีผลต่างเป็นขาดทุนจากการตัดจำหน่าย หรือกรณีสินทรัพย์ดังกล่าวไม่สามารถใช้งานได้)</p> <p>ค่าเสื่อมราคาสะสม-ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ขึ้นอยู่กับชื่อบัญชีของกิจการ)</p> <p>เครดิต ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ขึ้นอยู่กับชื่อบัญชีของกิจการ)</p> <p>กำไรสะสม (กรณีการขายมีกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์และหลักฐานการขายในอดีต)</p> <p><u>การปรับปรุงสำหรับปีปัจจุบัน</u> (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าสินทรัพย์มีได้มีอยู่จริง มีการขาย หรือไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เกิดขึ้นในปีปัจจุบัน หรือไม่สามารถสืบทราบว่าเป็นรายการที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปีใด)</p> <p><u>กรณีเลิกใช้เนื่องจากเสื่อมสภาพ</u></p> <p>เดบิต ขาดทุนจากการเลิกใช้สินทรัพย์</p> <p>ค่าเสื่อมราคาสะสม-ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ขึ้นอยู่กับชื่อบัญชีของกิจการ)</p> <p>เครดิต ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ขึ้นอยู่กับชื่อบัญชีของกิจการ)</p>	<p>- ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ให้รับรู้ได้เมื่อเป็นไปตามคำนิยามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๖ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้นๆ) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือ TFRS for NPAEs บทที่ ๑๐</p> <p>- สินทรัพย์ไม่มีตัวตนให้รับรู้ได้เมื่อเป็นไปตามคำนิยามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๓๘ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้นๆ) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือ TFRS for NPAEs บทที่ ๑๑</p> <p>- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรับรู้ได้เมื่อเป็นไปตามคำนิยามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๔๐ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้นๆ) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือ TFRS for NPAEs บทที่ ๑๒</p> <p>- กรณีเลิกใช้เนื่องจากเสื่อมสภาพให้ดูคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. ๕๘/๒๕๓๘ โดยกรณีที่ทรัพย์สินชำรุดจนไม่สามารถใช้งานได้ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะนำมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่ของทรัพย์สินนั้น ตัดเป็นรายจ่ายทั้งจำนวนไม่ได้ แต่หากได้ทำลายหรือขายไปซึ่งทรัพย์สินนั้น ก็มีสิทธิ์ตัดต้นทุนที่เหลืออยู่เป็นรายจ่ายได้ และในกรณีที่ขายทรัพย์สินนั้นไป บริษัทหรือ</p>

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		<p><i>กรณีขาย</i></p> <p>เดบิต เงินฝากธนาคาร (กรณีมีการขายและมีหลักฐานการได้รับชำระเงิน)/ลูกหนี้อื่น (กรณีไม่ได้รับชำระเงิน) หรือ ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (หากเป็นกรณีขาดทุน) ค่าเสื่อมราคาสะสม-ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ขึ้นอยู่กับข้อบัญญัติของกิจการ)</p> <p>เครดิต ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ขึ้นอยู่กับข้อบัญญัติของกิจการ)</p> <p>กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (หากเป็นกรณีกำไรและมีหลักฐานการขาย)</p>	<p>หักหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ต้องนำราคาขายทรัพย์สินดังกล่าวมารวมคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย</p>
	<p><u>๖.๒สินทรัพย์แสดงไว้ในบัญชีต่ำกว่าความเป็นจริง</u></p> <p>๑) ไม่รับรู้สินทรัพย์ตามข้อเท็จจริงหรือตามกรรมสิทธิ์ถือครอง หรือตามทะเบียนทรัพย์สินที่ถูกต้อง</p>	<p>กิจการต้องสืบหาข้อเท็จจริงก่อนว่ากรรมสิทธิ์ได้มาตั้งแต่ปีใด หากได้มาตั้งแต่ปีก่อน ให้กิจการบันทึกแก้ไขบัญชีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หรือ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตามข้อเท็จจริง กรรมสิทธิ์ ความมีอยู่จริง ทะเบียนทรัพย์สินที่ถูกต้อง และประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่จะได้รับจากสินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างแท้จริง</p> <p><u>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด</u> (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าสินทรัพย์มีอยู่จริง มีการซื้อหรือมีการได้มา แต่ไม่รับรู้ตั้งแต่ในอดีต) ให้บันทึกรายการสินทรัพย์ค่าเสื่อมราคาและค่าเสื่อมราคาสะสมให้ถูกต้อง (ต้องมีกรรมสิทธิ์ ภาระผูกพัน หรือหลักฐานชัดเจน)</p> <p>เดบิต สินทรัพย์ (ณ วันต้นงวด)</p> <p>เครดิต เงินฝากธนาคาร (กรณีมีหลักฐานการจ่ายชำระ)/เจ้าหนี้อื่น (กรณียังมีภาระต้องจ่ายชำระเจ้าหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์) หรือ เจ้าหนี้กรรมการ (หากกรรมการชำระเงินแทนกิจการไปก่อน)</p> <p>รับรู้ค่าเสื่อมราคาสะสมในตั้งแต่วันที่ซื้อจนถึงวันสิ้นงวด</p> <p>เดบิต กำไรสะสม (ณ วันต้นงวด)</p> <p>เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์</p> <p>และรับรู้ค่าเสื่อมราคาสะสมในงวดปัจจุบันเพิ่มเติม ตามปกติ</p>	<p>- ต้นทุนการกู้ยืมให้รับรู้เป็นสินทรัพย์ได้เมื่อสินทรัพย์นั้นเป็นไปตามคำนิยามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒๓ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้นๆ) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืมหรือ TFRS for NPAEs บทที่ ๑๓</p>

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		<p>การปรับปรุงสำหรับปีปัจจุบัน(กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าสินทรัพย์มีอยู่จริง มีการซื้อหรือมีการได้มาในปีปัจจุบัน หรือไม่สามารถสืบทราบว่าเป็นรายการที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปีใด) ให้บันทึกรายการสินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคา และค่าเสื่อมราคาสะสมให้ถูกต้อง (ต้องมีกรรมสิทธิ์ ภาระผูกพัน หรือหลักฐานชัดเจน)</p> <p>เดบิต สินทรัพย์</p> <p> ค่าเสื่อมราคา-สินทรัพย์</p> <p> เครดิต เงินฝากธนาคาร (กรณีมีหลักฐานการจ่ายชำระ)/เจ้าหนี้อื่น (กรณียังมีภาระต้องจ่ายชำระเจ้าหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์) หรือ เจ้าหนี้กรรมการ (หากกรรมการชำระเงินแทนกิจการไปก่อน)</p> <p> ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์</p> <p> กำไรจากการรับรู้สินทรัพย์ (รายได้อื่น)</p> <p>หมายเหตุการรับรู้ต้นทุนสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการสินทรัพย์ จะสิ้นสุดเมื่อสินทรัพย์นั้นอยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้</p>	
การแสดงรายการไม่ครบถ้วนหรือแสดงรายการขัดต่อข้อเท็จจริง – ด้านหนี้สิน			
๑. เจ้าหนี้การค้า	๑.๑ <u>เจ้าหนี้การค้า</u> แสดงไว้ในบัญชีสูงกว่าความเป็นจริงเช่น การไม่ตัดรายการเจ้าหนี้การค้าออกจากบัญชีทั้งที่กิจการได้จ่ายชำระหนี้ไปแล้ว หรือไม่มีภาระผูกพันต่อเจ้าหนี้แล้ว	<p>กิจการต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าไม่มีภาระผูกพันต่อเจ้าหนี้แล้ว โดยต้องมีหลักฐานชัดเจนว่าไม่มีภาระผูกพันต่อเจ้าหนี้ กิจการต้องบันทึกตัดรายการเจ้าหนี้การค้าออกจากบัญชีตามข้อเท็จจริง หรือมีการจ่ายชำระเจ้าหนี้แต่ไม่ได้บันทึกบัญชี</p> <p>เดบิต เจ้าหนี้การค้า</p> <p> เครดิต เงินฝากธนาคาร (กรณีมีหลักฐานการจ่ายชำระ)/เจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการ/รายได้จากการยกหนี้ (กรณีเจ้าหนี้การค้ายกหนี้ให้)</p> <p>(ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นรายการจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้าตั้งแต่งวดก่อนโดยรับรู้เข้ากำไรสะสม)</p>	
	๑.๒ <u>เจ้าหนี้การค้า</u> แสดงไว้ในบัญชีต่ำกว่าข้อเท็จจริงเช่น การไม่รับรู้การซื้อสินค้าตามข้อเท็จจริง	<p>กิจการต้องบันทึกเจ้าหนี้การค้าตามข้อเท็จจริง โดยต้องประเมินว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในงวดใด</p>	

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		<p>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด (หากเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดภาระผูกพันนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ในอดีต) โดยต้องบันทึกรายการเจ้าหนี้การค้าและซื้อสินค้าตามข้อเท็จจริงในอดีต</p> <p>เดบิต กำไรสะสม (มีหลักฐานการซื้อสินค้า)</p> <p>เครดิต เจ้าหนี้การค้า</p> <p>การปรับปรุงในปีปัจจุบัน (หากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในปัจจุบันหรือไม่สามารถสืบทราบช่วงเวลาที่เหมาะสมได้) โดยต้องบันทึกรายการเจ้าหนี้การค้าและซื้อสินค้าตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน</p> <p>เดบิต ซื้อสินค้า หรือ สินค้าคงเหลือ (แล้วแต่ระบบการบันทึกบัญชีสินค้าและหลักฐานการซื้อสินค้า)</p> <p>เครดิต เจ้าหนี้การค้า</p>	
<p>๒. เจ้าหนี้เงินกู้ยืม จากกรรมการ หรือผู้เป็น หุ้นส่วน</p>	<p>๒.๑ เจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนแสดงไว้ในบัญชีสูงกว่าความเป็นจริง เช่น กิจการได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการขายแล้ว ปรากฏว่าเป็นการไม่รับรู้รายได้จากการขายสินค้า ทั้งๆ ที่ผลประโยชน์และความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญในสินค้านั้นได้มีการโอนไปยังผู้ซื้อ โดยตั้งบัญชีพักไว้ที่เจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วน หรือมีเงินสดติดลบจึงปรับรายการเป็นเจ้าหนี้เงินยืมกรรมการ หากกิจการพิสูจน์แล้วว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่กรรมการจ่ายแทนแล้วจริง และปัจจุบันกรรมการยกหนี้ให้กิจการซึ่งมีหลักฐานการยกหนี้ให้</p>	<p>กิจการต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่ามีหลักฐานชัดเจนว่าเป็นการขายในอดีตที่ตั้งบัญชีพักไว้ที่เจ้าหนี้กรรมการ อย่างไรก็ตามเจ้าหนี้กรรมการมีการยืมเงินของกิจการจริง ซึ่งสามารถพิสูจน์ความมีตัวตนได้ การปรับกำไรสะสมกับเจ้าหนี้กรรมการที่มีตัวตนอยู่จริง จึงไม่สะท้อนฐานะการเงินของกิจการ ดังนั้นจึงเป็นกรณียากยิ่งที่จะเกิดกรณีที่กิจการไม่สามารถทราบสาเหตุว่าเจ้าหนี้กรรมการเกิดขึ้นจากอะไร</p> <p>การปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินสำหรับรายการ ณ วันต้นงวด (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าเจ้าหนี้เงินยืมกรรมการเกิดขึ้นจากรายการขายและเอกสารการขายในอดีต)</p> <p>เดบิต เจ้าหนี้เงินยืมกรรมการ</p> <p>ดอกเบี้ยค้างจ่าย (กรณีมีการรับรู้ดอกเบี้ยค้างจ่ายที่ไม่มีหลักฐานชัดเจน)</p> <p>เครดิต กำไรสะสม (เกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่มีหลักฐานการขายในอดีต)</p> <p>การปรับปรุงสำหรับปีปัจจุบัน (กรณีสามารถสืบทราบได้ว่าเจ้าหนี้เงินยืมกรรมการเกิดขึ้นจากรายการขายในปีปัจจุบัน หรือกรณีเจ้าหนี้ยกหนี้ให้ในปีปัจจุบัน ทั้งนี้กิจการต้องพิสูจน์ให้มั่นใจว่าไม่มีภาระผูกพันต่อเจ้าหนี้แล้ว)</p> <p>เดบิต เจ้าหนี้เงินยืมกรรมการ</p> <p>ดอกเบี้ยค้างจ่าย (กรณีมีการรับรู้ดอกเบี้ยค้างจ่ายที่ไม่มีหลักฐานชัดเจน)</p>	

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
	กิจการและกิจการไม่มีภาระที่ต้องจ่ายเจ้าหนี้แล้ว ดังนั้นกิจการสามารถบันทึกบัญชีรายได้จากยกหนี้จากกรรมการได้ ซึ่งถือเป็นรายได้ในปีปัจจุบัน	เครดิต รายได้จากการขาย/บริการ (มีหลักฐานการขาย) /รายได้จากการยกหนี้ (มีหลักฐานการยกหนี้จากเจ้าหนี้) ^๑	
	๒.๒ <u>เจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนแสดงไว้ในบัญชีต่ำกว่าความเป็นจริง</u> เช่น รับรู้ค่าใช้จ่ายเป็นการจ่ายเงินสด แต่ในข้อเท็จจริงกิจการได้จ่ายเป็นเช็คธนาคารในนามกรรมการ	กิจการต้องบันทึกรายการเจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการตามข้อเท็จจริง หรือตามสัญญาที่ทำไว้ และในสัญญาระบุให้กิจการคิดดอกเบี้ย แต่กิจการยังไม่ได้รับรู้ดอกเบี้ยในอดีต เดบิต เงินฝากธนาคาร (กรณีมีหลักฐานการรับเงินจากกรรมการ) เครดิต เจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการ (ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นรายการจ่ายชำระตั้งแต่ช่วงก่อน) ในกรณีมีการคิดดอกเบี้ย ต้องบันทึกดอกเบี้ยจ่ายของกิจการ ดังนี้ <u>การปรับปรุงในงวดบัญชีก่อน (หากมีการกู้ยืมเงินตั้งแต่ช่วงก่อน)</u> เดบิต กำไรสะสม (ดอกเบี้ยจ่ายก่อนปี ๒๕๖๑) เครดิต ดอกเบี้ยค้างจ่าย (ต้นงวด) <u>การปรับปรุงในงวดปัจจุบัน (ดอกเบี้ยสำหรับส่วนของปัจจุบัน)</u> เดบิต ดอกเบี้ยจ่าย (ดอกเบี้ยจ่ายปี ๒๕๖๑) เครดิต ดอกเบี้ยค้างจ่าย	คำถาม FAQ: หากบันทึกบัญชีให้ถูกต้อง โดยตั้งเป็นเจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการ จะเป็นเหตุให้กรรมการมีรายได้ดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมหรือไม่ - ไม่จำเป็นต้องคิดดอกเบี้ยเพราะไม่มีกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน - แต่หากคิดดอกเบี้ย จะถือเป็นรายได้ของกรรมการผู้ให้กู้ (หัก ณ ที่จ่าย ๑๕% ยื่น ภ.ง.ด.๒)
๓. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๓.๑ <u>ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายแสดงไว้ในบัญชีสูงกว่าความเป็นจริง</u> เช่น กิจการมีการตรวจสอบแล้วว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอดีตไม่มีภาระผูกพันแล้วในปัจจุบัน หรือกิจการได้รับการยกหนี้ให้จากกรรมการหรือเจ้าหนี้ในปีปัจจุบัน หรือกิจการได้มีการจ่ายชำระค่าใช้จ่ายค้างจ่ายแล้วแต่ยังมีได้ตัดค่าใช้จ่ายค้างจ่ายออกจากบัญชี	กิจการต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าไม่มีภาระผูกพันต่อเจ้าหนี้แล้ว โดยต้องมีหลักฐานชัดเจนว่าไม่มีภาระผูกพันต่อเจ้าหนี้ ทั้งนี้หากกิจการยังมีภาระหนี้สินอยู่จริง กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายตามภาระผูกพัน หรือภาระหนี้สินที่มีอยู่จริง ก) กรณีเจ้าหนี้ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายมีการยกหนี้ให้กิจการในปัจจุบัน <u>การปรับปรุงในงวดปัจจุบัน</u> เดบิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เครดิต ค่าใช้จ่าย (มีหลักฐานการยกหนี้ให้กิจการ) ข) กรณีพิสูจน์ได้ว่ามีการจ่ายชำระค่าใช้จ่ายค้างจ่ายแล้วแต่ยังมีได้ตัดค่าใช้จ่ายค้างจ่ายออกจากบัญชีให้บันทึกรายการให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง เดบิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	- การรับรู้หนี้สินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๓๗ (ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในงวดนั้นๆ) เรื่อง ประเมินการหนี้สินหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น หรือ TFRS for NPAEs บทที่ ๑๖

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		เครดิต เงินฝากธนาคาร (กรณีมีหลักฐานการจ่ายชำระเงิน) (ปรับปรุงย้อนหลังหากเป็นการจ่ายชำระตั้งแต่งวดก่อน)	
	๓.๒ ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายแสดงไว้ในบัญชีต่ำกว่าข้อเท็จจริง เช่น ไม่รับรู้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นบางรายการในบัญชีของกิจการ หรือ รับรู้ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าความเป็นจริง	กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายตามภาระผูกพัน หรือภาระหนี้สินที่มีอยู่จริง ทั้งนี้กิจการต้องสืบทราบให้ได้ว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นของงวดบัญชีใด <u>การปรับปรุงในงวดบัญชีก่อน</u> (หากมีการไม่รับรู้ค่าใช้จ่ายที่มีอยู่จริงตั้งแต่งวดก่อน) เดบิต กำไรสะสม (มีหลักฐานแสดงว่าค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในปีก่อน) เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย <u>การปรับปรุงในงวดปัจจุบัน</u> (หากมีการไม่รับรู้ค่าใช้จ่ายในปีปัจจุบัน) เดบิต ค่าใช้จ่าย (มีหลักฐานค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในปีปัจจุบัน) เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ข) กรณีในงวดก่อนหน้ามิได้บันทึกค่าใช้จ่ายค้างจ่าย แต่มาบันทึกค่าใช้จ่ายและการจ่ายเงินในงวดปัจจุบันทันที โดยมิได้รับรู้ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในงวดก่อน <u>การปรับปรุงในงวดบัญชีก่อน</u> จะต้องปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินเพื่อให้งบการเงินในงวดบัญชีก่อนแสดงค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอย่างถูกต้อง เดบิต กำไรสะสม (มีหลักฐานแสดงว่าค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในปีก่อน) เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ต้นงวด) <u>การปรับปรุงในงวดปัจจุบัน</u> (ที่มีการรับรู้ค่าใช้จ่ายและทำการจ่ายชำระไปแล้ว) เดบิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ต้นงวด) (มีหลักฐานการจ่ายชำระค่าใช้จ่าย) เครดิต ค่าใช้จ่าย	
การแสดงรายการไม่ครบถ้วนหรือแสดงรายการขัดต่อข้อเท็จจริง – ด้านส่วนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วน			
๑. ทุน	เดิมมีทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้วจำนวนหนึ่ง แต่ต่อมาภายหลังมีการเพิ่มทุนหรือลดทุน แต่มิได้บันทึกรายการให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง (ดูหนังสือรับรองนิติบุคคล)	กิจการต้องรับรู้ส่วนทุนของกิจการตามหนังสือรับรองที่ได้มีการจดทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และได้มีการเรียกชำระค่าหุ้นจริง โดยกิจการต้องสืบทราบให้ได้ว่าข้อผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นในงวดบัญชีใด และทำการปรับปรุงในงวดบัญชีนั้นและต้องมีหลักฐานการรับชำระเงินอย่างชัดเจน หากทุนจดทะเบียนของกิจการไม่ตรงกับข้อเท็จจริง กิจการต้องแจ้งจดทะเบียนเพิ่มทุนและลดทุนให้ถูกต้อง - กรณีแจ้งจดทะเบียนเพิ่มทุน	

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
		เดบิต ธนาคาร (กรณีมีหลักฐานการรับชำระค่าหุ้น)/ลูกหนี้ค่าหุ้น (กรณียังไม่ได้รับชำระค่าหุ้น จัดประเภทไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น) เครดิต ทูน่าสามัญ - กรณีแจ้งจดทะเบียนลดทุน เดบิต ทูน่าสามัญ เครดิต ธนาคาร (มีหลักฐานการจ่ายชำระเงิน)	
๒. ขาดทุนสะสมเกินทุน	กิจการขาดทุนเกินทุน ทำให้ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของกิจการ ทั้งนี้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น ได้มีมติให้มีการพิจารณาลดทุนเพื่อล้างขาดทุนสะสมแล้ว แต่กิจการมิได้รับรู้การปรับปรุงดังกล่าว	การพิจารณาลดทุนเพื่อล้างขาดทุนสะสมให้เป็นไปตามมติ(พิเศษ)ของที่ประชุมใหญ่ฯ และเป็นไปตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ ๘/๒๕๕๐ เรื่อง การบันทึกบัญชีเพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทมหาชนจำกัด ลงวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้ปรับปรุงรายการในงวดบัญชีที่เป็นไปตามมติดังกล่าวของที่ประชุมใหญ่(ประกาศดังกล่าวให้นำมาถือปฏิบัติกับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะได้)	
๓. เงินปันผล	(๑) หากมีการปรับปรุงรายการตามข้อเท็จจริงข้างต้น เป็นผลให้กำไรสะสมลดลง จะถือว่าเป็นการจ่ายเงินปันผลประจำปี (๒) ถ้ามีกำไรสะสม ต้องมีการจ่ายเงินปันผลเสมอหรือไม่	ก) การปรับปรุงรายการบัญชีดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดอาจส่งผลให้กำไร/ขาดทุนสะสมเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามสภาพข้อเท็จจริง มิใช่การจ่ายเงินปันผล ข) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อบริษัทมีกำไรสะสมต้องขอมติที่ประชุมใหญ่ ซึ่งจะพิจารณาจ่ายหรือไม่จ่ายเงินปันผลก็ได้ (มาตรา ๑๒๐๑) ^๒ และหากไม่มีการจ่ายเงินปันผลก็ไม่จำเป็นต้องบันทึกบัญชีใดๆ ค) ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีควรแยกรายการกำไรสะสมที่เกิดจากการปรับปรุงรายการในอดีตออกต่างหากจากกำไรสะสมปกติเนื่องจากเป็นกำไรสะสมที่ไม่ผ่านการเสียภาษี ซึ่งหากมีการจ่ายเงินปันผลจากกำไรสะสมส่วนนี้จะทำให้ผู้รับเงินปันผลไม่สามารถเครดิตภาษีได้	- ในกรณีที่ต้องการจ่ายเงินปันผล บริษัทต้องจัดสรรเงินไว้เป็นทุนสำรองอย่างน้อยหนึ่งในยี่สิบส่วนของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้จากกิจการของบริษัท จนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสิบของจำนวนทุนของบริษัทหรือมากกว่านั้น (มาตรา ๑๒๐๒) ^๓

^๒มาตรา ๑๒๐๑ ห้ามมิให้ประกาศอนุญาตเงินปันผลนอกจากโดยมติของที่ประชุมใหญ่ กรรมการอาจจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เป็นครั้งเป็นคราว ในเมื่อปรากฏแก่กรรมการว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้นได้ ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผลจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไร ถ้าหากบริษัทขาดทุน ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผลจนกว่าจะได้แก้ไขให้ขาดทุนเช่นนั้น

^๓มาตรา ๑๒๐๒ ทุกคราวที่แจกเงินปันผล บริษัทต้องจัดสรรเงินไว้เป็นทุนสำรองอย่างน้อยหนึ่งในยี่สิบส่วนของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้จากกิจการของบริษัท จนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสิบของจำนวนทุนของบริษัทหรือมากกว่านั้น แล้วแต่จะได้ตกลงกำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท

ถ้าได้ออกหุ้นโดยคิดเอาราคาเกินกว่าที่ปรากฏในใบหุ้นเท่าใดจำนวนที่คิดเกินนี้ท่านให้บวกทบเข้าในทุนสำรองจนกว่าทุนสำรองจะมีจำนวนเท่าถึงที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
การแสดงรายการไม่เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน			
๑. การไม่รับรู้สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน	กิจการมีสัญญาเช่าที่มีเนื้อหาเป็นสัญญาเช่าการเงิน แต่รับรู้เป็นค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	กิจการต้องตรวจสอบเนื้อหาและเงื่อนไขของสัญญาเช่าก่อนว่ามีลักษณะเป็นสัญญาเช่าการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับสัญญาเช่า หรือไม่ หากสัญญาเช่ามีลักษณะเป็นสัญญาเช่าการเงิน กิจการต้องปรับปรุงโดยวิธีปรับปรุงย้อนหลังงบการเงิน ซึ่งกิจการต้องรับรู้สัญญาเช่าการเงินเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินของกิจการด้วยจำนวนเงินเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ซึ่งพิจารณา ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า โดยบันทึกดังนี้ เดบิต สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน (ขึ้นอยู่กับข้อบัญชี) กำไรสะสม (กรณีผลต่างเป็นค่าใช้จ่ายสะสมในงวดก่อน) ค่าเสื่อมราคา-สินทรัพย์ (งวดปัจจุบัน) เครดิต เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน (แล้วแต่กรณี) ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์	
๒. การไม่แยกองค์ประกอบของดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีออกจากราคาทุนเริ่มแรกของสัญญาเช่าซื้อ	กิจการมีสัญญาเช่าซื้อ แต่รับรู้สินทรัพย์ด้วยราคาทุนที่ซื้อสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าซื้อ โดยไม่ได้แยกองค์ประกอบดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีออกจากราคาทุนเริ่มแรก	เนื่องจากสัญญาเช่าซื้อที่มีลักษณะเป็นสัญญาเช่าการเงิน ดังนั้น กิจการต้องปรับปรุงโดยวิธีปรับปรุงย้อนหลังงบการเงิน ซึ่งกิจการต้องรับรู้รายการสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าซื้อ โดยแยกองค์ประกอบของดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีออกจากราคาทุนเริ่มแรกของสัญญาเช่าซื้อ โดยต้องหามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า เปรียบเทียบกับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ซึ่งจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายต้องนำมาแยกดอกเบี้ยและส่วนที่จะนำไปลดหนี้สินที่ยังไม่ได้ชำระ และดอกเบี้ยต้องปันส่วนให้กับงวดต่าง ๆ ตลอดอายุสัญญาเช่า เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สินที่เหลืออยู่แต่ละงวด โดยปรับปรุงรายการบัญชี ดังนี้ เดบิต ดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี (ส่วนที่เหลือในปีที่มีการปรับปรุง) กำไรสะสม (กรณีดอกเบี้ยที่ตัดจ่ายและค่าเสื่อมราคายอดสะสมในงวดก่อน) ค่าเสื่อมราคาสะสม (ในปีที่มีการปรับปรุง) เครดิต สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าซื้อ (แล้วแต่กรณี) ค่าเสื่อมราคา-สินทรัพย์ (ในปีที่มีการปรับปรุง)	ทั้งนี้ตามหลักการภาษีอากร (อ้างอิง ท.ป. ๑/๒๕๒๘) ระบุให้ราคาทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์รวมดอกเบี้ยเช่าซื้อรอดตัดบัญชีไว้ด้วยและตัดค่าเสื่อมราคา ดังนั้นค่าเสื่อมราคาของหลักการภาษีอากร จะไม่เท่ากับค่าเสื่อมราคาของหลักการบัญชี

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
๓. การไม่รับรู้ค่าเช่าหรือรายได้อื่นๆ	กิจการรับรู้ค่าเช่าหรือรายได้อื่นๆตามสัญญาเช่าดำเนินงานตามอัตราค่าเช่าในสัญญาเช่า โดยไม่ได้รับรู้ค่าเช่าหรือรายได้อื่นๆตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า และไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบ ซึ่งแสดงถึงประโยชน์ที่ผู้เช่าได้รับในช่วงเวลา	กิจการต้องรับรู้จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน (ซึ่งไม่รวมต้นทุนในการให้บริการ เช่น ค่าประกันภัย และค่าบำรุงรักษา) เป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้อื่นๆตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า นอกจากนี้จะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบ ซึ่งแสดงถึงประโยชน์ที่ผู้เช่าได้รับในช่วงเวลา ทั้งนี้สามารถศึกษาเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบที่มีใช้วิธีเส้นตรง จากตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ค่าเช่า/รายได้อื่นๆจากสัญญาเช่าดำเนินงาน ซึ่งเผยแพร่ไว้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๗ (ปรับปรุง ๒๕๖๑) เรื่อง สัญญาเช่า ย่อหน้าที่ ๓๓ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ บทที่ ๑๔ ย่อหน้าที่ ๒๗๒
๔. การไม่รับรู้ประมาณการหนี้สิน	กิจการไม่รับรู้ประมาณการหนี้สิน ผลประโยชน์ของพนักงาน ทั้ง ๆ ที่กิจการมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমান ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ	กิจการต้องรับรู้ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ หากกิจการมีนโยบายการจ่ายเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานจากการเกษียณอายุของพนักงานที่ทำงานจนครบอายุ ๕๕ ปี หรือ ๖๐ ปี แล้วแต่กรณี นอกจากนี้ แม้ว่ากิจการไม่มีนโยบายการจ่ายเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน กิจการยังคงต้องพิจารณาภาระผูกพันจากการอนุমানว่าในอดีตกิจการมีการจ่ายผลประโยชน์ของพนักงานเมื่อพนักงานมีการเกษียณอายุ ซึ่งเป็นเหตุให้พนักงานอนุমানได้ว่ากิจการจะมีการจ่ายผลประโยชน์ให้พนักงานภายหลังมีการเกษียณอายุ ในกรณีดังกล่าวกิจการต้องรับรู้ผลประโยชน์ของพนักงานเช่นกัน ทั้งนี้กิจการสามารถศึกษาตัวอย่างประกอบความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงาน ซึ่งเผยแพร่ไว้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี	มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ บทที่ ๑๖ ย่อหน้าที่ ๓๑๒
๕. การรับรู้ดอกเบี้ยรับ	กิจการยังคงมีการรับรู้ดอกเบี้ยรับของเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการตามสัญญาเงินให้กู้ยืม ทั้ง ๆ ที่กรรมการไม่ได้จ่ายชำระเงินคืนให้แก่กิจการ	กิจการต้องไม่รับรู้ดอกเบี้ยรับในกรณีที่กิจการมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะไม่ได้รับชำระคืนจากลูกหนี้เงินให้กู้ยืม และกิจการต้องไม่ใช้วิธีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับดอกเบี้ยรับที่กิจการมีความไม่แน่นอนในการรับชำระคืนจากลูกหนี้เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งกำหนดให้กิจการรับรู้รายได้ใน	มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ บทที่ ๑๘ ย่อหน้าที่ ๓๔๓

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
<p>กรรมการที่มีความไม่แน่นอนในการรับชำระ</p>	<p>อย่างต่อเนื่อง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะไม่ได้รับชำระคืนจากกรรมการ หรือสัญญาเงินให้กู้ยืมไม่ได้ กำหนดให้มีการติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องกัน แต่กิจการรับรู้ดอกเบี้ยรับดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อกำหนดในประมวลรัษฎากร</p>	<p>รูปดอกเบี้ย ก็ต่อเมื่อ กิจการมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของรายการบัญชีนั้น และกิจการสามารถวัดมูลค่าได้ของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ</p>	
<p>๖. การไม่วัดมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย</p>	<p>กิจการไม่วัดมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงานของหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขายที่เป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด</p>	<p>กิจการต้องวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน ตามปกติกิจการจะวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารที่ถืออยู่ด้วยราคาเสนอซื้อปัจจุบัน หากราคาเสนอซื้อปัจจุบันไม่สามารถหาได้หรือไม่เป็นตัวแทนของมูลค่ายุติธรรม กิจการอาจใช้ราคาซื้อขายครั้งล่าสุดเมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญระหว่างวันที่มีการซื้อขายครั้งล่าสุดกับวันที่วัดมูลค่า กิจการต้องรับรู้ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงานเป็นกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนไปยังงบกำไรขาดทุน หากหลักทรัพย์นั้นเป็นไปตามคำนิยามของหลักทรัพย์เพื่อค้า และรับรู้กำไร (ขาดทุน) ดังกล่าวไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น หากหลักทรัพย์นั้นเป็นไปตามคำนิยามของหลักทรัพย์เพื่อขาย</p>	<p>มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะบทที่ ๙ ย่อหน้าที ๑๑๓</p>
<p>๗. การไม่รับรู้ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าคงเหลือหรือไม่ปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือให้แสดงด้วยมูลค่าสินค้าคงเหลือให้แสดงด้วยราคาทุน</p>	<p>กิจการไม่รับรู้ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าคงเหลือหรือไม่ปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือให้แสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับกรณีที่สินค้าคงเหลือเป็นสินค้าแพ้นหรือสินค้าประเภทที่มีมูลค่าสินค้าลดลงอย่างรวดเร็ว</p>	<p>ในกรณีที่มูลค่าสินค้าคงเหลือมีการลดลงอย่างรวดเร็ว เช่น สินค้าประเภทแพ้นหรือสินค้าประเภทเทคโนโลยี เป็นต้น กิจการต้องพิจารณามูลค่าสุทธิที่จะได้รับจากการจำหน่ายสินค้าดังกล่าวว่ามีมูลค่าที่ลดลงต่ำกว่าราคาทุนหรือไม่ หากสินค้าดังกล่าวมีมูลค่าสุทธิที่จะได้รับต่ำกว่าราคาทุน กิจการต้องรับรู้ผลขาดทุนจากการปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ</p>	<p>มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะบทที่ ๘ ย่อหน้าที ๙๔</p>

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	สาเหตุ/ข้อผิดพลาด	แนวทางการปรับปรุงข้อผิดพลาด ^๑	หมายเหตุ
หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า			
๘. การไม่แปลงค่าลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน และไม่รู้ผลต่างของการแปลงค่าอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุน	กิจการไม่แปลงค่าลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน และไม่รู้ผลต่างของการแปลงค่าอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุน	หากกิจการมีลูกหนี้หรือเจ้าหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงานเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ กิจการต้องแปลงค่ารายการสินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินที่อยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารรับซื้อ ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงานและแปลงค่ารายการหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่อยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารขาย ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน และรับรู้ผลต่างจากการแปลงค่าอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดนั้น	มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะบทที่ ๒๑ ย่อหน้าที่ ๓๘๙-๓๙๐

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

นอกจากนี้ กิจการต้องเปิดเผยการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในงวดก่อน (งวดก่อนปี ๒๕๖๑) ในงบการเงินปี ๒๕๖๑ ตามที่มาตรฐานกำหนด เช่น

บริษัท XXX จำกัด

**งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑**

	(หน่วย : บาท)		
	ทุนเรือนหุ้น	กำไรสะสม	รวม
ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ (ตามที่รายงานไว้เดิม)	XX	XX	XX
ผลสะสมจากการปรับปรุงข้อผิดพลาด (หมายเหตุ ๔)	XX	XX	XX
ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ (ปรับปรุงใหม่)	XX	XX	XX
กำไรสุทธิปี ๒๕๖๐ (ปรับปรุงใหม่)	XX	XX	XX
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ (ปรับปรุงใหม่)	XX	XX	XX
ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ (ตามที่รายงานไว้เดิม)	XX	XX	XX
ผลสะสมจากการปรับปรุงข้อผิดพลาด (หมายเหตุ ๔)	XX	XX	XX
ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ (ปรับปรุงใหม่)	XX	XX	XX
กำไรสุทธิปี ๒๕๖๑	XX	XX	XX
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑	XX	XX	XX

บริษัท XXX จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

๑. การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี

ในระหว่างปี ๒๕๖๒ กรมสรรพากรได้ออกพระราชบัญญัติยกเว้นเบี้ยปรับ เงินเพิ่มภาษีอากร และความรับผิดทางอาญาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สิทธิแก่บริษัทฯ ในการได้รับการยกเว้น เบี้ยปรับเงินเพิ่มภาษีอากร และความรับผิดทางอาญา ดังนั้นบริษัทฯ ได้ทบทวนข้อมูลทางบัญชีเพิ่มเติม และพบข้อผิดพลาดจากการบันทึกบัญชีสำหรับปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๕๙ บริษัทฯ จึงได้แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบต่อกำไรสะสมต้นปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ผลสะสมของการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	(หน่วย: ล้านบาท)		
	๑ มกราคม	๑ มกราคม	
	๒๕๖๑	๒๕๖๐	
ลักษณะของข้อผิดพลาด			
การรับรู้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไม่ครบถ้วน	XX	XX	
การรับรู้หนี้สินจากเงินกู้ยืมกรรมการ	XX	XX	
การรับรู้สินค้าคงเหลือตามจำนวนที่ตรวจนับได้	XX	XX	
การรับรู้เงินสดเกินบัญชี	XX	XX	
ฯลฯ	XX	XX	
รวม	XX	XX	
จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน(เบ็ดเสร็จ) มีดังนี้			
	(หน่วย: ล้านบาท)		
	๓๑ ธันวาคม	๓๑ ธันวาคม	๑ มกราคม
	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๖๐
งบแสดงฐานะการเงิน			
เงินสด	XX	XX	XX
สินค้าคงเหลือ	XX	XX	XX
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	XX	XX	XX
เงินกู้ยืมกรรมการ	XX	XX	XX
ฯลฯ	XX	XX	XX
กำไรสะสม	XX	XX	XX

ตัวอย่างฉบับนี้เป็นเพียงการประกอบความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์และหลักฐานที่เกิดขึ้นแต่ละกิจการ

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	๓๑ ธันวาคม	๓๑ ธันวาคม
	๒๕๖๑	๒๕๖๐
งบกำไรขาดทุน(เบ็ดเสร็จ)		
เงินสด	XX	XX
สินค้าคงเหลือ	XX	XX
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	XX	XX
เงินกู้ยืมกรรมการ	XX	XX
ฯลฯ	XX	XX
กำไรสำหรับปี	XX	XX

การเปิดเผยในกรณีที่ไม่สามารถปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินได้เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอ กิจการต้องเปิดเผยสถานการณ์ดังกล่าว และรายละเอียดของข้อผิดพลาดควรมีการแก้ไขเมื่อใดและอย่างไร เช่น

“กิจการไม่สามารถปรับปรุงยอดคงเหลือของสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้เนื่องจากกิจการมิได้ทำการตรวจนับสินค้าในวันดังกล่าว ผลสะสมของข้อผิดพลาดดังกล่าวได้รวมอยู่ในการจัดทำงบการเงินสำหรับปี ๒๕๖๑ ซึ่งได้มีการตรวจนับสินค้าคงเหลือดังกล่าวแล้ว”

สำหรับงบการเงินที่จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินชุดใหญ่ (TFRS for PAEs) ต้องจัดทำงบการเงินที่ปรับปรุงใหม่สำหรับวันต้นงวดของงบการเงินงวดก่อนที่นำมาเปรียบเทียบ (งบการเงินปี ๒๕๖๐) ดังนั้นจึงต้องจัดทำงบการเงิน ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบเพิ่มเติมสำหรับการจัดทำงบการเงินปี ๒๕๖๑ นี้ด้วย พร้อมกันนี้ กิจการต้องเปิดเผยผลกระทบต่อหุ้นที่เกิดจากการปรับปรุงย้อนหลังเพื่อให้เป็นไปตามย่อหน้าที่ ๖๔ ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๓๓ (ปรับปรุง ๒๕๖๑) เรื่อง กำไรต่อหุ้น อีกด้วย

*****